

Lat okkum taka nokur domir:

- 1) Fara vit at skíra Foroya fólkaháskúla »danske« um hann fær stundin frá Danmark?
- 2) Fara vit at skíra allar okkum fóroysku lærarar »danske«, um vit fyri ein støran, ja størsta, part eru lontir beinleiðis av danska statinum?
- 3) Fara vit at skíra t. d. J. P. Andreasen, J. Christiansen, Jac. Joensen, o. s. fr. »danske«, um teir eru lontir av danska statinum?
- 4) Ella skíra vit teir menn »danske«, sum á annan hátt njóta stundin úr Danmark, t. d. teir sum til vit-skapiligg verk verða styðjaðir av Carlsberg-Fondet, teir sum í teirra studentaríki njóta »Regens« ella »Kommunitet«?

Soleiðis kundu vit hildið leingi á, og vit hugsa, at svarið varð **nei**, — hvat tað eisini eigur at verða. — Hvi tá verða við at skíra okkum »danske«? Danska socialdemokratisku partið styðjar blað okkara, og tað leitur eisini pening til agitátión, sum tey nevna tað, og so gera óll partíur, sum hava ráð til tað, og tá tað torvar at styðja.

At vit fáa henda stundin gevur — sum omanfyri ávíst — ongvan rætt til at skíra okkum »danske«; men so má tað vera ein onnur orsök, og so er best at fara at leita, —

So frætt okkum kunnugt er tað soleiðis verðið alla staðni, at tá eitt stórt felag hevur undirleiddir, virkar tað sum eitt móðurfelag, og tær smærri deildirnar verða á ein og annan hátt styðjar av móðurfelaginum. — Lat okkum siga tað her: Okkum kom fyri oyra nú ein dagin at »**Staudning hevði sent strong boð til Jacob Mouritsen, at hann sum limur av Havnar býráði skuldi verða so góður at halda seg til sambandsflokkinn, ella varð ringt av.**«

Vit vita ikki, um ministarin hevur telegraferað til J. M., men til blaðið er einki komið, til okkara eru eingi tilfelli boð send — og tað er eisini fyri bestum! —

Fyri tað, at móðurfelagið í vissum forum hevur ein rætt hjá smáfelagnum, er ikki talan um, at eitt felag sum okkara stendur **undir piskinum** hjá teimum har niðri — tvorturimóti, her er ikki keyp og sola á nakan hátt. —

At skíra okkum »danske« socialistar av tí, at blaðið verður skrivað í donskum máli, hóskar illa, tí so frætt okkum kunnugt — og vit skuldu tó vita tað, — verður fóroysk mál nýtt so nógv, at ein maður av teirri grund var noyddur at siga blaðið av, og fleiri meina, at tað er skeiðt at skriva mesta partin á fóroyskum máli. —

Fyrst, tá blaðið skuldi byrja, varð talað nógv innanfelags um, á hvørjum máli blaðið skuldi skrívast, og ymisk var hugsanin um hetta. — Viðtikið varð so, at bæði mál skuldu verða nýtt, og vit hugsa, at so hevur verið hildið á — og verður tað framvegis. —

Kann nú nakar gera okkum tann beina í F. S.-D. at vísa okkum á hvi »danske« socialdemokratir verður nýtt um okkum. —

Fyrst, tá blaðið skuldi byrja, varð talað nógv innanfelags um, á hvørjum máli blaðið skuldi skrívast, og ymisk var hugsanin um hetta. — Viðtikið varð so, at bæði mál skuldu verða nýtt, og vit hugsa, at so hevur verið hildið á — og verður tað framvegis. —

Men tað verður gjørt! — So varð tað, at nakað hendi, sum skapaði orðið »fóroyskir socialistar ella national-socialistar«.

Tað var, at nakrir limir fóru til úr Havnar javnaðarfelagi av ymsum orsokum, og nakað um somu tíð kom fram eitt program — logtingsval stóð fyri durum — og í hesum »programmi«, hesi stevnuskrá, verður fært fram, at all okkara sociala arbeiði eigur at verða bygt á fóroyskari »nationalari, grund.

Hetta, at alt virki her heima eigur at verða bygt á heimligari fóroyskari grund, er nakað sum ikki nýttist at losa um, tað er eyðsæð. Tað arbeiði millum eitt fólk, sum ikki verður stovnað og útfort á tí grund, fólkioð stendur á, í tí máli fólkioð talar og við fólksins væli fyri eygum, er betri ógjort. —

Hetta er okkara hugsan, men samstundis mugu vit minnst til, at okkum torvar hjálp og stuðul fyri at stímbra okkum og seta okkum í veg, so vit kunnu verða sjálvbjargnir: **hjálp til sjálvhjálp**. Og her er tað, at vit socialdemokratir kunna fara til danska ríkisstýrið við stórra treysti enn nakar annar. Er tað nú ikki tá **nakað hart** at skíra okkum »danske« og »dansk leysingabarn«?

Sum sagt, her er ein misfatan, sum vit fegin vilja vísa orsokin til, og tað er okkara ætlan at gera alt fyri at fáa hana út av verðini. Vit eru socialdemokratir, eitt lið í tí stóru verðinsrørslu, og okkara litla blað eitur: »Fóroya Social-Demokrat«.

Er Havnin vorðin ein stórbýur.

Tað ganga óforar sognir um hverk her á náttartíð — um menn við gekkaskorti og revolvera eins í verstu detektiv-søgum, og í films-framvisingum, og so spyrja konufólkini við piprandi rodd: **hvar er politioð?**

Tíverri er tað vist ikki bert »films«, alt, sum er, nakað man vera í tí. — Íggjøgnum longri tíð hevur tað hoyrt sum innbrot ymsa staðni og talað hevur verið um, at væl av peningi hevur verið stolið. — Um tað hevur eydnast politioðum at fáa sneivilin av hvør maðurin er, ella kannsa menninir, vita vit ikki, einki hevur hoyrt, her hjá okkum eru fólk ikki so kær eftir at frælla sovorðið, so sensasjons-lystin, sum tey siga.

Men hetta at maður á náttartíð sorar eitt vindeygja, og við svortum gekkaskorti fyri eygu, revolvera í hond, kemur inn íggjøgnum hetta sorlaða vindeygja og á ein ella annan hátt ger yvirvald á eina gentu, sum liggur og svevur, tað er nakað nógv av tí góða.

Her ræður um at fáa sannleikan fyri dagsins ljós, so at sovorðið fólk kann fáa yvir nosina, og er tað aðrastaðni frá, verða sent hagar tað er frákomioð. — So mikið góð eru vit óll hvort við annað, at vit ynskja hvørjum øðrum at sova í friði undir lonini. —

Nú hevur okkara »Scotlands-Yards« fingið nakað at takast við og nú hevði verið gott at haft ein »ekspert« í »fingraavtrykki«, kanska vit tá fangaðu kalaris!

Ur býráðinum.

Miðkukvöldið varð fyrsti fundur í tí nýggja býráðinum. —

Áhoyrarirnir fóru nógvir, tí mangur maður var forvitin eftir at hoyra og siggja, hvussu kvöldið fór at arta seg, og kvöldið varð eisini sera forvitnisligt. — Í fyra ár hevði sitið ein mannsterkur flokkur, sum á ein og hvønn hátt hevði rátt fyri borgum og borgmeistara, men valið fyri jól fall soleiðis út, at okkurt nýtt væntaðist at verða burturúr. — Tíverri varð eisini hesa ferð valt eftir »**politiskum linjum**« við tað at tey bæði **politiska felagini** høvdu stillað upp, »Fóroya væl« og »Havnar framburðsfelag«, **Javnaðarfelagið**, sum ikki á sama hátt er eitt politiskt felag, hevði fyri fyrstu ferð sett fram lista, og úrslitið av valinum varð, sum áður frágreitt, at »Fóroya væl« og »Framburðsfelag« fingu hvør sínar fyra limir og javnaðarmenn ein.

Nú skuldi veljast formaður og limir til allar tær nevndir, sum hava við tey ymsu mál at gera, t. d. skúlamál, havnarmál, figgjarmál o. s. fr., og sum skrivað stóð: fyra eygnapor fóru vund móti tí eina manni, sum avgerðina hevði í hondum, hvussu varð hansara stóða til formannsvalið.

Tíver ferðir ljóðaði tað: J. O. Joensen fyra, M. A. Jacobsen fyra, ein blankur — og so kom triðja ferð, hon sum avgerða skuldi: J. O. Joensen fyra, M. A. Jacobsen fimm. **Tá brast!** Tá gingu okkara orð út: tað er tungt at siga farvæl til ta makt, ein hevur hátt og nýtt í so langa tíð, órørdur av atfinningum, tann sum maktina hevði, visti hvussu söt hon var. Og nú fóru áhoyrarirnir við til eitt spæl, eingin hevði droymt um kundi verið spelt av vaksum monnum í einum býráðarsali. Ikki illir men óðir fóru teir, í hvussu er **flestir** av teim fyra; og á ymsan hátt vistu teir, at teir ikki dugdu at bera tapið sum menn — og **høvdu teir sjálvir givið sær tapið** vegna tann atburð, teir vistu. Okkum og øllum kunnugt hevði javnaðarlimurin, harra J. Mouritsen, vent sær til sambandsdeildina og spurt teir, hvussu teirra stóða til hansara vildi verða, um hann gekk saman við teimum til val av formanni, um teir tá vildu lata hann verða við í teim ymisku nevndum. Nakað aftaná kom svarið: **kortaneí**.

Hann vendi sær tá við sama spurningi til hina deildina og fekk, áður hálvtað var orðið, til svar: »hetta hevur longu verið til umrøðu okkara millum, og sjálvsagt verða tygum, um tygum vilja tað, tíkin við í nevndir, soleiðis sum tað hóskar við tær galdanda viðtøkur um »forholdstale.« —

Kann nú nakað menniskja finnst at, at formannsvalið gekk, sum tað gjørdi? —

Tá formaður var valdur, skuldi næstformaður veljast, og her stemmaðu allir fyra sambandsmenn »blankt«, meðan hinir fimm góvu Johs. O. Joensen teirra atkvøð. Men hin farni formaður reistist úr sessi og segði, at hann ikki vildi taka við hesum valgi — tað var sum konan segði: »fái eg ikki síðuna, so behaldið alt!« Harra P. Niclasen meinti eisini, at harra Joensen ikki átti at taka við valgi, tí tað hevði altíð verið síður í Havnar býráði, at bæði formaðurin og næstformaðurin fóru úr sama flokki — ja, takka skamm fyri, tá teir høvdu buktina og báðar endarnar, valdu

teir eins og teir vildu sjálvir, tá var einki at stríðast um. — Formaðurin nýggi helt seg til lógina og segði, at valið var eftir henni, so harra Joensen var valdur.

Hetta kvöld visti øllum og visir okkum fyri alla framtíð, hvat hetta sambandið fórur sum silt skjaldarmarki: **Makt, makt, makt!** Og tað er einki at ivast í, at hesir menn hava **mist alt** hjá sínum egnu monnum, tí hvussu kann tað bera til at hava nakra virðing fyri sínum valdu monnum, tá teir bera seg, sum teir gjørdur, so ómannsliga.

Vit vilja nú vóna, at teir sum nú hava tað stóra orðið at siga hjá okkum, vilja leggja alla teirra megi í at virka fyri okkara, og vit leggja teim fyrst og fremst á sinni at huga tey sum hava fyri neyðini, at tað verður veitt teim hjálp: Teim gomlu og teim faðir og móðurleysu, teim børnum, sum einki satt heim hava, og vit vóna at teir styðja óll tey mál, sum eru Havnar býi at gagni. —

Nógv mál kunnu væntast at verða lögð fram fyri okkara stýri í tí komandi tíð, so her verður nógv at hugsa um.

Tað gleðir okkum at fáa loyvi at siga tí býarstýrslimi tók, sum læt tey orð falla, at tað var gálið her í býráðinum at bliva við at tala um samband og sjálvstýri, tað hóskar ikki har. —

Vit vilja nevna tær ymsu nevndir (Udvalg) og teir menn, sum í tær eru valdir.

Formaður: M. A. Jacobsen.
Næstformaður: J. O. Joensen.

Skúlanevndin:

M. A. Jacobsen.
J. Christiansen.
P. Niclasen.

Skúlakommisjónin:

J. P. Andreasen.
(valdur uttan fyri býráði).
P. Niclasen.

Figggjarnevnd (Kasseudvalg):

M. A. Jacobsen.
S. Dahl-Christiansen.
J. Mouritsen.
P. Niclasen.
J. O. Joensen.

Teknisk nevnd:

W. Petersen.
J. Christiansen.
J. Mouritsen.
O. Brechmann.
J. Poulsen.

Havnaevnd:

W. Petersen.
S. Dahl-Christiansen.
J. Poulsen.
Jac. Joensen.
(valdur uttanfyri býráði).
J. P. Andreasen.
(valdur uttanfyri býráði).

Fátækranevndin:

J. Christiansen.
W. Petersen.
O. Brechmann.

Valstýrið:

J. Mouritsen.
P. Niclasen.

Granskodari:

Z. Niclasen.

Fundardagar:

Annar og fjórði, miðkudagur í hvørjum mánaði.

Og so ynskja vit hesum nýggja býráði og serliga javnaðarmanninum góða eydnu í teim komandi fyra árum.

Dementi.

Hr. Redaktor! De bedes venligst optage følgende:

Det er meget ubehageligt for mig med de Rygter, der gaar i Thorshavn om, at jeg skal have gjort Indbrud i et Hus her i Byen, og at jeg skal have været i Politiforhør, være blevet arresteret inde hos Amtslegen o. s. v. For mig som Udlandig og som et fredeligt Menneske er det trist at være set paa med Mistanke og høre, at jeg i Udlandet har øvet forskellige Forbrydelser o. s. v. —

Jeg vil drage dem til Ansvar, der udspreder saadanne Rygter om mig, idet jeg fralægger mig al Skyld for, hvad der er foregaaet af den Slags.

Med Tak for Oplyselsen.

R. Bugatsch.

Millionskatten i Slangehulen.

I Oatman i Arizona gjorde man for nogen Tid siden et mærkeligt Fund. To Guldgravere besluttede at overnatte i en forladt og forfalden Stenhule i Nærheden af Oatman, men da de vilde gaa til Ro, opdagede de, at der fandtes andre Beboere end dem i Hulen, nemlig en meget liden Slangefamilie.

De to Mænd trak sig over Hals og Hoved ud af Hulen og foretrak at tilbringe Natten under fri Himmel.

Næste Morgen spængte de med en velplaceret Dynamitpatron hele Slangehulen i Lufte, og derved kom en under Hulen beliggende rummelig Kælder for Dagens Lys. Da de havde overbevist sig om, at ingen af Slangerne havde overlevet Katastrofen, klatrede de ned i den mørke Kælderhule, for at se, hvad den indeholdt.

De fandt kun Skelettet af et Mulesæl samt en Sadel ved hvilken en i vandtæt Tøj indsyet Postsæk var fastsurret. I Postsækken fandtes op imod 200 Breve, der foreskrev sig fra Tiden omkring 1849.

I Oatman antog man, at en Kurer kort for Borgerkrigen er blevet myrdet i Nærheden af Stenhulen, og at Postsækken senere, som en værdløs Ting, er blevet skjult i Kælderen sammen med Muleslet, og denne Teori bekræftedes af en Del gamle Mennesker i Byen.

Fundet viste sig imidlertid at være af uhyre Værdi, thi paa Brevene fandtes talrige og stadig velbevarede Frimærker og Frankostempler. Flere af disse Frimærker blev i Handelen betalt med adskillige Tusinde Dollars, ja et af dem havde endda en Katalogværdi af 7,500 Dollars.

Nogle af disse Breve, som blev udstillet i en Boghandel i Oatman, solgtes straks til høje Priser til Filatelister. Og nu siges der, at Frimærkehandlere i New York skal have tilbudt de i Sandhed heldige »Guldgravere« 3 Millioner Dollars for hele Samlingen af Frimærker.

Her hevði verið stuttligt at verið við hjá okkara frimærkesamlarum.

Frelsens Hær

bringer sin Tak til alle dem, der ved deres Gaver nu til Julen har bidraget deres til, at vi har kunnet samle alle de Gamle til vor Julefest. Vore Julebosser indbragte 112 Kr. 77 Øre.

Tak! Frelsens Hær,